

2024

VIERKO väliraportti

26.6.2024

HENNA HYYTIÄ, KEUDA & BENITA WOLIN, YRKESAKADEMIN

Rahoittaja:

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

VIERKO | <https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

 CC BY 4.0

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Tilannekartoitukset ja kehittämistarpeet	3
3. Aiempi kehittäminen ja hyvät käytänteet	5
3.1 Työpaikkaohjaus	5
3.2 Oppimisvalmiudet	5
3.3 Muut toimijat ja hankkeet.....	6
4. Aineistot, oppimateriaalit ja ohjeistukset	6
4.1 Opetus- ja tukimateriaalit	6
4.1.1 Oppimateriaalit.....	6
4.1.2 Ohjaus ja tuki	7
4.1.3 Selkeäkielisyys.....	7
4.2 Opetuksen laatu ja tarjonta	8
5. Toimintamalleja, koulutuspaketteja ja kehittämissuunnitelmia	8
5.1 Toimintamallit	8
5.2 Koulutuspaketit.....	9
5.3 Kehittämissuunnitelmat	10
6. Vertaisoppiminen ja verkostoituminen	11
7. Kerro se kukkasin -osatoteuttajien toiminta	12
7.1 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 1	12
7.2 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 2	14
7.3 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 3	15
7.4 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 4	16
7.5 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 5	17
8. Kohti syksyä	18
9. Lopuksi	19
A. Mellanrapport för FRIS	20
A.1 Inledning	20
A.2 Allmänt.....	20
B. Arbetspaketen	21
Arbetspaket 1	21
Arbetspaket 2	21
Arbetspaket 3	21
Arbetspaket 4	22
Arbetspaket 5	22
C. Fortsättningen	22
Hankeorganisaatiot, projektorganisationerna	23

1. Johdanto

Tässä väliraportissa tarkastellaan, miten VIERKO ja sen osatoteuttajat ovat ensimmäisen puolivuotiskautensa aikana onnistuneet vastaamaan hankkeen suunnitteluvaiheessa asetettuihin tavoitteisiin eri työpaketeissa. VIERKOn päätoimintakausi on vuosi 2024, ja toiminta rahoitetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella vuodelta 2023.

VIERKO-hankkeessa on mukana 62 koulutuksen järjestäjää. Toimenpiteitä työsetään viidessä eri työpaketissa ja niiden lukuisissa alatyöryhmissä. Tuloksia työpakettien välillä synkronoi projektiryhmä, jossa on mukana hanketta koordinoivan koulutuksenjärjestäjän ja työpaketeista vetovastuussa olevien organisaatioiden edustajista.

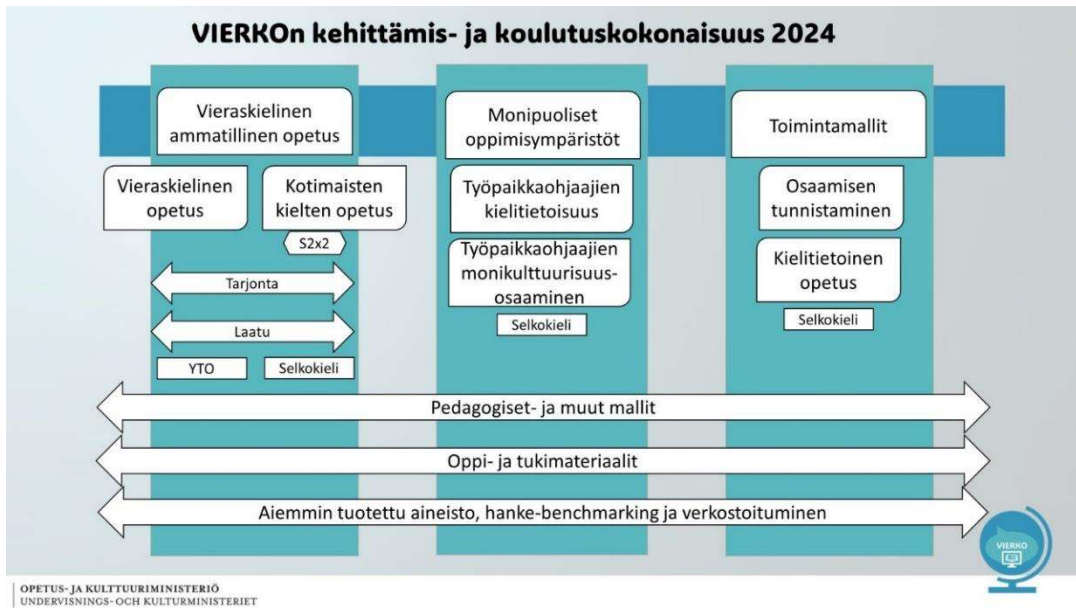
Työpakettien teemat sivuavat Orpon hallituksen hallitusohjelma tavoitteita ja pakettien teemat ovat työpaketeittain seuraavat:

<p>Hallitusohjelmaan on kirjattu, että englanninkielisten ammatillisten opintosisältöjen tarjontaa lisätään</p> <p>Vieraskielinen opintotarjonta ja englanninkieliset yhteiset tutkinnon osat</p>		<p>Hallitusohjelmaan on kirjattu, että molempien kotimaisten kielten koulutuksen ja kielitutkintojen tarjontaa ja laatua parannetaan.</p> <p>Kotimaisten kielten oppiminen ja kielitaidon kartoittaminen</p>
<p>Hallitusohjelmaan on kirjattu tahtotilaksi, että ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen vähenee ja valmistuneiden työllistyminen paranee.</p> <p>Osaamisen tunnistamisen keinot</p>		<p>Hallitusohjelmaan on kirjattu, että varmistetaan mahdollisuus kotimaisten kielten riittävään opiskeluun.</p> <p>Oppimisen tuen mallit ja toimintaympäristöt</p>
<p>Hallitusohjelmaan on kirjattu, että uudistetaan koulutuksen tarjonta vastaamaan nykyistä paremmin työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin, vienti- ja teollisuusmaakuntien tarpeet huomioiden</p> <p>Työelämän monimuotoisuuden tukeminen</p>		

Vastuuorganisaatiot työpaketeittain ovat Gradia (TP1), Tredu ja Haapaveden opisto (TP2), Jedu (TP3), Stadin AO (TP4) ja Työtehosseura TTS (TP5). Koko hanketta koordinoi Keuda.

VIERKO är ett tvåspråkigt projekt. Alla fem arbetspaket koordineras av YA. Projektnamnet på svenska är FRIS.

VIERKO on rahoitushakemuksessaan ilmoittanut kehitettävänsä pedagogisia malleja ja oppimateriaaleja vieraskielisen ammatillisen opetuksen, monipuolisten oppimisympäristöjen ja toimintamallien kehittämiseksi ja hyödyntämiseksi. VIERKO on ilmoittanut myös parantavansa kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ja laatua sekä kokoavansa/tuottavansa selkokielistä materiaalia. VIERKO on edelleen ilmoittanut kehitettävänsä myös vieraskielisten opiskelijoiden osaamisen tunnistamisen menetelmiä sekä työpaikkaohjaajien kielitietoisuutta ja monikulttuurisuusosaamista.

Kuva 1. VIERKOn kehittämis- ja koulutuskokonaisuus ja niitä yhdistävät tekijät

Käytännössä VIERKOssa on luvattu tehdä tilannekartoituksia ja selvittää kehittämistarpeita, ml. tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia. Näkyväksi lopputulokseksi on ajateltu erilaisia aineistoja, oppimateriaaleja ja ohjeistuksia. Osa näistä jatkaa aiemman kehittämistoiminnan tuloksista ja huomioi hyvät käytänteet. Sen lisäksi on luvattu uusia toimintamalleja, koulutuspaketteja ja kehittämissuunnitelmia. Lisäksi on ollut tarkoitus panostaa vertaisoppimiseen ja muuhun osaamisen hankkimiseen ja verkostoitumiseen. Tämän edistämiseksi on ajateltu työpajoja, webinaareja, seminaareja ja verkostoyhteistyötä.

Väliraportin sisältö rakentuu työpaketteja poikkileikkaavasti näiden hankerahoitusvaiheessa ilmoitettujen teemojen ympärille. Ensin tarkastellaan, miten koko kansallinen hanke on yhdessä saavuttanut näitä tavoitteita. Alueellinen työ on tarkoitus käynnistää voimallisemmin vasta syksyllä. Lopuksi esitetään otsikkotason koonti osatoteuttajien organisaatiokohtaisesta kehittämistyöstä työpaketeittain. *Det finns en svenskspråkig översikt över projektets framskridande i slutändan i rapporten*

2. Tilannekartoitukset ja kehittämistarpeet

Jokaisessa työpaketissa on tehty yksi tai useampia lähtötilannekartoituksia tai laajempia kyselyitä. Kartoitukset ovat kokoluokaltaan ja vaikuttavuudeltaan erilaisia sen mukaan, onko tarkoituksena mm. lähtötilanteen selvittäminen toimenpiteiden kehittämiseen vai kansallisen kokonaiskuvan luominen kehittämistarpeista. Osa kartoituksista on siten kohdistettu tietyn työpaketin sisälle, osa kaikille VIERKOn osatoteuttajille tai koulutuksenjärjestäjille ja osa esim. yrityksille.

Työpaketissa 1 on selvitetty vieraskielistä opintotarjontaa ja sen kehittämistarpeita kaikille ammatillisen koulutuksen järjestäjille suunnatulla kyselyllä. Kysely käännettiin FRIS- verkoston avulla myös ruotsiksi. Kyselyn tuloksia on esitelty oman työpaketin toimijoille, VIERKOn väliseminaarin osallistuville, AMKEN kansainvälisen verkoston jäsenille sekä OKM:n maahanmuuttajatiimille.

Työpaketissa 2 tehtiin kartoitus S2-opetuksen kipupisteistä. Kyselyn mukaan huomio pitää kohdistaa opetuksen järjestämiseen, kielitietoisuuteen ja selkokielisyyteen, yhteistyön edistämiseen, kielitaidon kartoittamiseen ja S2-materiaaleihin. Kyselyn tulos tukee VIERKOn tavoitteiden ja toimenpiteiden osuvuutta.

Työpaketissa 2 tehtiin VIERKO-hankkeeseen osallistuville oppilaitoksille S2-kielitaidon kartoitus ammatillisessa koulutuksessa -kysely maaliskuussa 2024. Tuloksen mukaan hakuvaiheen kielitestejä ei hyödynnetä tehokkaasti, testin käynyt ei aina saa palautetta testin sujumisesta eikä testituloksia hyödynnetään tukitoimia suunniteltaessa kovinkaan usein, jolloin ollenkaan.

Laadullinen kehittäminen perusprosesseissa on ollut läpileikkaava teema **työpaketin 3** kartoituksissa. Työpaketin ensimmäisessä kyselyssä selvitettiin lähtötilannetta kyselyllä: ”Miten osaamisen tunnistamista tehdään ja millä välineillä vieraskielisten osalta? Käytännössä tiedusteltiin kyselyn avulla keinoja, joilla opiskelijan osaamista mitataan esim. matematiikassa tai muissa oppiaineissa.

Työpaketissa 3 on kartoitettu myös vieraskielisyyttä osana osaamisen tunnistamisen prosessia. Tavoitteena on ollut mahdollistaa HOKS sekä osaamisen tunnistamiseen liittyvä keskustelu opiskelijan omalla äidinkielellä. Kyselyllä kartoitettiin mm. millaisena vieraskieliset opiskelijat kokevat osaamisen tunnistamisen oppilaitoksessa ja työpaikalla, sekä miten mm. teknologiaa hyödynnetään osaamisen tunnistamisessa.

Työpaketin 3 kolmas kysely kohdentui teknologian hyödyntämisen nykyiseen käyttöön. Välineitä ja sovelluksia on kartoitettu yhteistyössä. Kysely lähetettiin koulutuksen järjestäjille. Selvitettiin mm. mahdollisuudet käyttää tekoälyä osaamisen tunnistamisessa. Tulos on, että oppilaitoksissa ei hyödynnetä vielä kovin paljon teknologiaa ja digitaalisia välineitä kielellisen ja ammatillisen osaamisen tunnistamisessa. Asia kiinnostaa, mutta kokeiluja ja käytänteitä ei ole vasta kuin muutamilla koulutuksenjärjestäjillä.

Työpaketissa 4 on koottu tietoa toisen kotimaisen kielen osalta siitä, miten opiskelijan ohjaus alkeiskielen opintoihin tapahtuu, ja mitä toisen kotimaisen kielen tavoitteiden osalta poikkeaminen tai mukauttaminen opiskelijan kannalta tarkoittaa. Toisen kotimaisen kielten osalta on myös koottu toimintamalleja hanketoimijoiden organisaatioista.

Työpaketissa 5 on kartoitettu mittavasti yritysten tukitarpeita ja miten ammatillisen koulutuksen puolelta voidaan antaa oikeaa tukea, jolla edistetään työllistymistä ja kielitaitoa. Kyselylomakkeen avulla selvitettiin vieraskielisten ja monikulttuuristen työntekijöiden tilannetta Suomessa. Kyselyn avulla saatiin ymmärrystä siitä, miten työelämää voitaisiin tukea entistä paremmin monimuotoisuuden näkökulmasta.

Kyselyn keskeisimpinä tuloksia nousi esiin seuraavat kohdat:

- Monikulttuurisuuden arvostus työyhteisöissä on selkeä trendi. Vieraskieliset työntekijät tuovat uusia näkökulmia ja osaamista organisaatioihin.
- Kielitaito on arvokasta: vieraskielisten ahkeruus ja motivaatio korostuvat monissa organisaatioissa.
- Suomen kielen taso ja osaaminen voi olla haaste kommunikaatiossa ja työturvallisuudessa. Kehitettävänä on kielitietoisuuden korostaminen ja tukitoimet.
- Monimuotoisuusstrategiat puuttuvat monista organisaatioista, vaikka niiden merkitys olisi suuri.

Tätä väliraporttia kirjoitettaessa **työpaketissa 5** on käynnissä kartoitus ja tulosten analysointi teemasta ”millaista osaamista ja lisäkoulutusta opiskelijat tarvitsevat?”. Toteutus on tehty kysely- ja haastattelu -menetelmillä. Kyselypohjia on sekä opiskelijoiden omaan vastaamiseen (opiskelija vastaa itse kysymyksiin suoraan lomakepohjaan) että kouluttajan ohjauksessa tehtävään ryhmähaastatteluun (kouluttaja kirjaa koko ryhmän osalta vastaukset lomakkeelle).

Työpaketissa 5 on käynnissä myös kartoitus, jossa selvitetään eri alueiden ja sektoreiden työpaikkaohjaajilta haastattelu- ja kyselyin heidän oman osaamisen kehittämiseensä liittyvät koulutukselliset tarpeet. Kyselyllä selvitetään, miten voidaan edistää ja tukea heidän käytännön työtään. Kartoituksen pohjaksi on tehty suoraan työpaikkaohjaajille suunnattava kysely. Tätä väliraporttia kirjoitettaessa tulosten käsittely ja analysointi on käynnissä myös tämän osalta.

3. Aiempi kehittäminen ja hyvät käytänteet

3.1 Työpaikkaohjaus

Työpaketissa 5 on koottu Padlet -alustalle hyviä käytänteitä ja hankkeessa kehitettyjä erillisiä kokonaisuuksia, jotka tuottavat lisäarvoa työpaikkaohjaajan koulutukseen. Sen perusteella voidaan yhteenvetona todeta, että oppilaitokset voivat tukea työpaikkaohjaajien työtä monikulttuurisessa työympäristössä seuraavin käytäntein:

- **Koulutukset ja Materiaalit:** Järjestämällä säännöllisiä koulutuksia, joissa käsitellään maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjausta, ja tarjoamalla selkokielistä ohjeita ja materiaaleja.
- **Yhteistyö ja Yhteydenpito:** Tiivistämällä yhteistyötä työpaikkaohjaajien kanssa ja pitämällä säännöllistä yhteyttä työssäoppimispaikkaan.
- **Tuki ja Ohjaus:** Lähettämällä opettajia ja ohjaajia työpaikoille tukemaan ja ohjaamaan sekä rohkaisemalla avointa keskustelua kulttuurieroista.
- **Resurssit Verkossa:** Ohjaamalla työpaikkaohjaajia hyödyntämään verkossa olevia resursseja, kuten ohjaan.fi ja sivustot, jotka tarjoavat tietoa kielitietoisesta ohjauksesta.

3.2 Oppimisvalmiudet

Työpaketin 4 työskentelyssä on tähän mennessä jaettu tietoa organisaatioiden toimintamalleista sekä tunnistettu ja kuvattu oppimisvalmiuksia tukevien opintojen oppimisympäristöt, joita voi hyödyntää S2-tuen työstön lisäksi. Työpaketin 4 tavoitteistossa osa sisällöistä keskittyy OPVA-opintojen jatkotyöskentelyyn erityisesti OPVA haltuun -hankkeen pohjalta. Toiminta aloitettiin kevätkaudella siten, että verkosto jakoi tietoa omista OPVA-käytännöistään. OPVA kampus julkaistiin huhtikuussa, joten tieto ko. hankkeen toiminnasta oli sitä ennen sellaisten hanketoimijoiden varassa, jotka olivat olleet mukana OPVA haltuun/Framåt med SSS -hankkeessa mukana.

3.3 Muut toimijat ja hankkeet

Eri oppilaitokset ja hankkeet tarjoavat monipuolisia koulutuksia ja tukitoimia vieraskielisille opiskelijoille, jotka tähtäävät työelämätaitojen kehittämiseen ja työllistymiseen. Näihin kuuluu suomen kielen opetus, ammatillinen koulutus, työelämävalmiuksien kehittäminen, sekä erilaiset tukitoimet ja ohjaus. Erityisesti työpaketissa 5 on kartoittanut näitä. Hyviä käytänteitä liittyy koulutusten sisältöihin ja suunnitteluun, koulutuksiin (myös toimialakohtaisiin), erityistoimiin ja ryhmiin, hankkeisiin tai lisätukeen ja ohjaukseen. Esimerkkejä hankkeista:

- VAKAASTI työelämään -koulutus varhaiskasvatuksen osajiksi, hygieniapassin suorittaminen ukrainaksi.
- MOKKO-projekti, joka tarjoaa puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan täydennyskoulutusta.
- HoivaX ja SoteX-hankkeet, jotka kehittävät maahanmuuttaneiden hoiva-avustajakoulutusta.
- MaKo-projekti, joka tarjoaa joustavia koulutuspolkuja maahanmuuttajataustaisille vanhemmille.
- Useita JOTPA-hankkeita eri ammattialoille ja erityisesti maahanmuuttajille suunnattuja koulutuksia (esim. hoiva-avustaja-, ravintola- ja elintarvikealan koulutus).
- Työelämätaitojen, työllistymismahdollisuuksien tematiikkaa edistävät mm. ESR-rahoitteinen Navigaattori-hanke ja Minä haluan työtä -tapahtumat, jotka tukevat vieraskielisiä työnhaussa ja tarjoavat kontakteja yrityksiin.

4. Aineistot, oppimateriaalit ja ohjeistukset

4.1 Opetus- ja tukimateriaalit

4.1.1 Oppimateriaalit

Työpakettien alatyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Työryhmät ovat näissä tapaamisissa koonneet ja tuottaneet materiaalia, ja myös itse suunnitelleet ja tehneet uusia tehtäviä opetuksen tueksi. Esimerkiksi työpaketin 4 koordinoimana on koottu selkokielistä opetusmateriaaleja Teamsiin yhteiselle alustalle jatkoluokittelua ja hyödynnettävyyssarviointia varten. Niiden julkista jakamista varten on tehty Sites -pohja, joka julkaistaan aikanaan aoe-sivustolla. Olemassa olevan materiaalin osalta TP4 ja TP2 ovat tehneet yhteistyötä. Samalle sivustolle kootaan hyväksi todettuja, olemassa olevia S2-opetusmateriaaleja.

Työpaketissa 4 on tuotettu ja tuotetaan pakollisiin YTO-opintoihin ja joihinkin ammatillisiin sisältöihin opetusmateriaaleja hanketoimijoiden kiinnostuksen ja osaamisen mukaan.

Materiaalia on tai on tulossa seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Taide ja luova ilmaisu (koko opinto, valmis)
- Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen
- Työelämässä toimiminen
- Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet

- Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen
- Kestävän kehityksen edistäminen (kääntökortit ja mahdollisesti muuta sisältöä opintoon)
- Ravintola- ja cateringalan selkomateriaali
- Työpaikkaohjaukseen selkomateriaalia ja EVK selkokielellä

4.1.2 Ohjaus ja tuki

Työpaketti 4 on tehnyt tarkistuslistan S2-opiskelijan tuen tarpeen arviointiin. Työpaketissa 4 on myös aloittanut hahmotella vieraskielisiä opiskelijapersoonia. Opiskelijapersoonien työstön tavoitteena on auttaa jäsentämään, millaista kielellistä tukea ja suomen kielen opetusta eri asiakasryhmät tarvitsevat. Lisäksi ryhmän tavoitteena on kuvata opiskelijan opintopolkua kielen kehittymisen näkökulmasta, ja työ on aloitettu.

4.1.3 Selkeäkielisyys

Hankeen ensimmäisen puoliskon aikana työpaketissa 4 on tehty käsikirjoitus ja luonnos esitteestä, joka käsittelee selkokieltä ja kielitietoisuutta. Kesäkuussa 2024 se oli graafikon pöydällä ja esite painatetaan syksyllä 2024. Lisäksi työpaketissa on tehty ohjeistus opetushenkilöstölle tekoälyn käyttöön selkokielentämisen apurina. Ohje on valmis ja se tulee aikanaan aoe-sivustolle.

Tietoisuuden lisääminen selkeäkielisyydestä näkyi myös VIERKOn väliseminaarissa, jossa jaettiin vinkkejä selkeäkielisyyden huomioimiseen omassa arjessa. Vinkit oli painettu erilaisiin tuotteisiin, joita voi antaa vaikka työpaikkaohjaajille perehdytyksen tueksi. Tilaisuudessa jaettiin myös OPVA-hankkeen tuottamaa tukimateriaalia.

Kuva 2: Vinkit selkeäkielisyyteen kassin tai muistivihon kyljessä

4.2 Opetuksen laatu ja tarjonta

Vieraskielisen opetuksen tarjontaa on vahvistettu pakollisten yhteisten tutkinnon osien (YTO) englanninkielisten toteutusten myötä. Kotimaisten kielten riittävään opiskeluun on kiinnitetty huomiota oppilaitoksessa ja työssä tapahtuvan osaamisen hankkimisen näkökulmasta.

Digipedagoginen työryhmä (työpaketti 1) on käynnistänyt työn, jossa laaditaan ohjeistuksia, selvitetään digipedagogisia kysymyksiä ja varmistetaan yhdenmukaisten ja laadukkaiden verkko-opintojen toteuttaminen. Työryhmä on auttanut ja ohjeistanut aineryhmiä myös teko-älyyn, saavutettavuuteen ja selkokieleen liittyvissä kysymyksissä osana laatua. Työpakettin 1 alaiset aineryhmät ovat listanneet hyviä linkkejä verkkokursseja varten.

5. Toimintamalleja, koulutuspaketteja ja kehittämissuunnitelmia

5.1 Toimintamallit

Verkko-opetus

Työpakettissa 1 on kehitetty vieraskielistä verkko-opetusta. Siellä on luotu malli kurssin rakentamisesta Moodleen ja ItsLearningiin sekä valmis käsikirjoitus kurssien sisällöistä sellaisten organisaatioiden käyttöön, joilla on jokin muu oppimisalusta käytössä.

Kielipedagoginen tuki

S2-tuen ryhmä työpakettissa 4 on tehnyt valmiiksi S2-tuen määritelmän, jota organisaatiot voivat käyttää jäsentäessään oppilaitoksessa tarjottavaa S2-tukea ja esimerkiksi osana uusien opettajien perehdytystä. S2-tuen määritelmässä on lueteltu S2-tuen järjestämisen tavat, joiden pohjalta on aloitettu työstämään julkaisua, johon kootaan hyviä toimintamalleja kielipedagogisen tuen järjestämisestä ammatillisessa koulutuksessa.

Työpakettin 4 toimijoiden kesken on koottu työelämään vietäviä S2-malleja ja kokeiltu toimintamalleja työssä. Aiheesta on VIERKOn blogissa myös postaus. Työstö jatkuu syksyllä, ja se liittyy S2-tuen toimintamalleja kokoavaan julkaisuun.

Monimuotoisuus

Kevään 2024 aikana koulutuksenjärjestäjät ovat työpakettissa 5 koonneet käytössä olevia monimuotoisuuden tukemiseen liittyvät toimintamalleja ja koulutuksia (mm. JOTPA – koulutukset) yhteiselle Padlet -alustalle sekä väliseminaarin yhteydessä järjestetyssä työpajassa. Näiden pohjalta arvioidaan syksyn 2024 aikana työelämän tarpeiden ja käytössä olevien toimintamallien ja koulutusten välisiä kehittämistarpeita, jotta opiskelijat työllistyisivät entistä paremmin.

Työpakettissa 5 on kerätty toimintamalleja, jotka yhdessä auttavat vieraskielisiä opiskelijoita kehittämään työelämätaitojaan ja parantavat heidän työllistymismahdollisuuksiaan.

Toimintamallit koskevat kielitietoista opetusta ja ohjausta, työelämäyhteistyötä, työharjoittelun ja työssäoppimisen tukea, opiskelijoiden tukemista työssäoppimispaikan etsimisessä ja harjoittelun aikana (CV kirjoittaminen, hakemuksen laatiminen, puhelinhaastattelujen harjoittelu). Työllistymisen edistämiseksi opiskelijat osallistuvat rekrytointitapahtumiin ja työnhakupajoihin. Vaihtoehto on myös työnantajatreffit ja yritysvierailut opiskelijaryhmien kanssa. Toimintamalleja löytyy myös erityisisistä työllistymisprojekteista. Tarjolla on yksilöllistä tukea ja uraohjausta. Yksi ratkaisu on koulutuslakohtaiset S2-opettajat ja maahanmuuttajaohjaajat. Myös työpaikkasuomi, Integroitu ja monialainen opetus, työnantajien valmennus kuuluvat keinopalettiin.

Osaamisen tunnistaminen

Työpaketissa 3 on tavoitteena laadullinen kehittäminen vieraskielisen opiskelijan perusprosesseissa. Työpaketissa on aloitettu tehdä toimintamallia osaamisen tunnistamiseen. Työpaketissa on testattu mm. toistomenetelmää ja osaamiskiekkomenetelmää. Työpakettien yhteistyönä (Työpaketti 3) on luotu käsikirjoitus ChatBotin hyödyntämiseen HOKSauksessa ja osaamisen tunnistamisessa. Tämä on hyvä esimerkki hanketavoitteena olevasta digitaalisten työkalujen hyödyntämisestä.

5.2 Koulutuspaketit

Osaamisen lisäämisellä vieraskielisten palvelemiseen liittyvissä osa-alueissa ovat merkittävässä roolissa hankkeessa. VIERKOssa tarjotaan mahdollisuuksia osaamisen hankkimiseen monin eri tavoin. Yksi tapa on lyhytkoulutukset ja webinaarit hankeosallistujille. Vierkolaisten osaamisen lisäksi merkitystä on myös asiakkaiden ja sidosryhmien kouluttautumismahdollisuuksilla. Myös heille on suunnitteilla koulutuksia ja koulutuspaketteja.

Oppilaitoksissa

Selkokoulutuksia on työpaketissa 4 valmisteltu siten, että koulutuksista on tehty kuvaus moduuleista ja niihin tuotetaan yhteensä seitsemän eri diasarjaa, jossa käsitellään aihetta tietystä näkökulmasta. Yhdessä diasarjat muodostavat laajan koulutuskokonaisuuden aiheesta. Diasarjan osat 5–7 ovat valmiit ja muut (1–4) työn alla. Diasarjoja voidaan hyödyntää oppilaitoksessa ja työelämäyhteistyössä.

Työpaketissa 1 on suunniteltu ja tuotettu jokaisesta YTO-aineesta englanninkielisen verkkokurssi Moodleen ja ItsLearning-alustalle. Tämä hyödyttää niin opettajia kuin opiskelijoita.

Työpaikoilla

Työpaketissa 5 on kartoitettu eri alojen työpaikkaohjaajakoulutuksen kehittämistarpeita. Kehittämistarpeet huomioidaan koulutussuunnittelussa syksyllä.

Tarpeet liittyvät seuraaviin teemoihin:

- Osallistuminen: Osallistujamäärän kasvattaminen ja motivaation löytäminen yhteisiin tilaisuuksiin osallistumiseen.
- Kulttuuritietoisuus: Kulttuuritietoisuuden lisääminen koulutuksissa ja monikulttuuristen opiskelijoiden ohjaukseen liittyvän tiedon ja ymmärryksen parantaminen.

- Koulutusmuodot: Verkkokoulutusten tehokkuuden parantaminen ja kiireisten työpaikkaohjaajien mukaan saaminen.
- Koulutuksen sisältö: Kieli- ja kulttuuritietoisuuden syventäminen ja päivityskoulutusten tarjoaminen.
- Koulutuksen räätälöinti: Eri aloille tarkemman koulutuksen räätälöinti ja kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen.

Vierkolaisille

Koulutuksia vierkolaisille on toteutettu kevään 2024 aikana niin työpaketeissa kuin koko hankkeen yhteisinä koulutuksina. Keväällä 2024 on myös suunniteltu koulutuskalenteria syksyille. Koulutuskalenteri julkaistaan elokuussa 2024. Myös osatoteuttajat järjestävät koulutusta hanketeemoista omalle henkilöstölleen.

Hankkeen väliseminaarissa Tampere-talossa oli työpajoja, joissa oli mahdollista valita koulutusta mm. opiskelukielitaidon tukemisesta ja monikielisydestä oppimisen resurssina tai tekoälystä vieraan kielen oppimisessa ja osaamisen tunnistamisessa. Kouluttajina mm. Jenni Alisaari, Eeva Pekanheimo, Elin Ericsson, Johanna Hemminki, Virginia Martinez, Sofia Mitts-Björkblom, Melina Saari, Hanna Jukola ja Heini Pennanen. Tämän lisäksi oli pääsalin puheenvuorot ja erilaisia kehittämistyöpajoja, joissa hanketeemaa edistettiin muuten kuin koulutuksellisesti. Kaiken kaikkiaan väliseminaarissa oli 8 erilaista lähityöpajaa ja etäosallistujille 5 työpajaa. Teemat työpajoihin oli valittu hankeväen toiveiden perusteella: se selittää myös runsasta työpajojen määrää.

Koulutuksia on toteutettu myös työpakettien sisäisesti (mahdollisuus osallistua myös muista työpaketeista). Näillä sisäisillä koulutuksilla ja infoilla on haettu yhteistä ymmärrystä ja tasalaatuista osaamista kehitteillä olevien toimenpiteiden tueksi. Esimerkiksi työpaketin 1 koulutustilaisuuksiin on pyritty valitsemaan sellaisia aiheita, että ne hyödyttävät aineryhmiä, vieraskielisissä koulutuksissa opettavia ja koko hankeverkostoakin. Kopioston Mikko Löyttyniemi oli työpaketin 1 väliseminaarissa kertomassa tekijänoikeusasioista ja Ilona Laakkonen Jyväskylän ammattikorkeakoulusta kertomassa ohjauksesta verkko-oppimisympäristössä. Myös työpaketin verkko-oppimisympäristössä aiheina ovat olleet mm. tekoäly, kielitietoisuus ja erilaiset oppimisalustat ja niiden yhteensovittaminen.

Työpaketin 4 koulutuksissa on käsitelty selkokielen perusteita, lisensejä, tekijänoikeuksia ja AOE-alustaa. Toukokuussa Anu Arvonen Oppimistaidosta luennoi aiheesta oppimisen tuen tarpeen tunnistaminen. Tilaisuudesta on tallenne, jota koko hankeväki myös muissa työpaketeissa voi hyödyntää kehittämisessä vuoden 2024 loppuun saakka.

Työpaketissa 2 on valmisteilla koulutuspaketti monikielisydestä. Syksyille on suunnitteilla oppilaitoksille yleistajuinen tietoisuus, jossa suositellaan kielikartoituksen mallinnusta ja hyviä käytänteitä. Lisäksi syksyllä järjestetään koulutus hanketoimijoille kielitestin järjestämisestä.

5.3 Kehittämissuunnitelmat

Työpaketissa 2 on valmisteltu pohja S2 -opetuksen ja -ohjauksen kehittämissuunnitelmalle. Osa organisaatioista on jo käynnistänyt suunnittelutyön. Suunnitelman jalkauttaminen alkaa toden teolla elokuussa 2024.

Työpaketissa 1 on valmisteltu Digipedagoginen käsikirja, jonka avulla voi rakentaa laadukkaita verkkokursseja vieraskielisen opetuksen tueksi.

Työpaketissa 3 on käynnistynyt osaamisen tunnistamisen mallin luominen sote-, palvelu- ja tekniikan aloille. Kehittäminen jatkuu syksyllä siten, että luodaan yksi malli ja siihen alakohtaiset huomiot.

6. Vertaisoppiminen ja verkostoituminen

Hankkeen sisäiseen vertaisoppimiseen ja verkostoitumiseen on omat rakenteensa. Hanke käynnistyi yhteisellä kickoffilla ja jokaisella työpaketilla oli oma kickoffinsa tammikuussa. Lisäksi jokaisella työpaketilla on kuukausitapaamiset ja virtuaalikahtit. Muutama työpaketti on kokoontunut myös omaan lähitapaamiseen. Kaikki työpaketit ovat jakautuneet alatyöryhmiin, jotka kokoontuvat riippuen teemasta kerran pari kuukaudessa. Hankkeella on kerran kuukaudessa yhteinen iltapäiväkahvihetki Teamsissa. Työpakettien vetäjät tapaavat säännöllisesti kerran kuukaudessa, ja tämän lisäksi joka toinen kuukausi pidetään yhteinen lähityöpäivä työpakettien työn synkronoimiseksi ja suuntaamiseksi.

VIERKO verkostoituu myös muiden hanketoimijoiden ja sidosryhmien kanssa. Kerran kuukaudessa VIERKONn projektipäällikkö vaihtaa kokemuksia Strapetsi- ja Digikyvykkyys-hankkeiden kanssa. Hanke on tehnyt yhteistyöavauksen mm. Tulevaisuuden työmarkkinat kokonaisuuteen, Kieliboostiin, JOPPI-kokonaisuuteen, Inklun ja Maahanmuuttajien sujuvaan arkeen.

Eryteisesti työpaketin 2 vastuisiin kuuluu yhteistyö maahanmuuttajahankkeiden kanssa. Verkostokartan valmistelu on käynnistynyt ja kartoitustyö käynnistynyt alueellisesti. Yhteistä verkostoitumistapahtumaa suunnitellaan syksyllä 2024. Verkostoitumistapahtuma voisi olla päätösseminaarin yhteydessä, esim. verkostoitumistori tms.

Hanketoimijoiden lisäksi verkostoidutaan myös muihin sidosryhmiin. Esimerkiksi Suomen yrittäjien ja Helsingin kauppakamarin kanssa on käyty alustavat neuvottelut yhteistyön käynnistämisestä elokuussa yrityskyselyn tulosten ja sen pohjalta tehtävien koulutusten tiimoilta. VIERKOn osatoteuttajista muutamat ovat käynnistäneet alueellista yhteistyötä paikallisten toimijoiden ja hankkeiden kanssa. Tätä verkostoitumista jatketaan syksyllä.

7. Kerro se kukkasin -osatoteuttajien toiminta

VIERKON tavoitteet ja toimenpiteet liikkuvat kolmella eri tasolla. Hankkeessa on tavoitteita, joissa toimintaa kehitetään koko Suomen tasolla kaikkia koulutuksenjärjestäjiä palvelemaan ja osa asioista vaatii alueellisesta tarkastelua. Näiden kaikille yhteisten tavoitteiden lisäksi paljon tehdään myös osatoteuttajatasolla. Mukana olevat organisaatiot jalkauttavat hankkeen tuotoksia, perehdyttävät ja kouluttavat henkilöstöään tematiikkaan, mutta niissä on myös omia kehittämisen painopisteitä ja oppimistavoitteita.

Tässä luvussa esitellään graafisena koontina, mihin osatoteuttajat ovat omissa väliraporteissaan ilmoittaneet hankkeen alkupuoliskolla panostaneensa. Hankkeessa on mukana 62 koulutuksen järjestäjää. Tulokset esitetään otsikkotasolla työpaketeittain. Osatoteuttajien raporttien analysoinnissa on hyödynnetty ChatGPT:tä. Analyysijä tullaan syksyllä 2024 vertaamaan organisaatioiden toimintasuunnitelmiin. Jos toimintasuunnitelmissa ja tuloksissa löytyy ennakoimattomia poikkeamia, tiedetään hankkeessa tehdä korjausliikkeitä tarvittavissa kohdin.

7.1 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 1

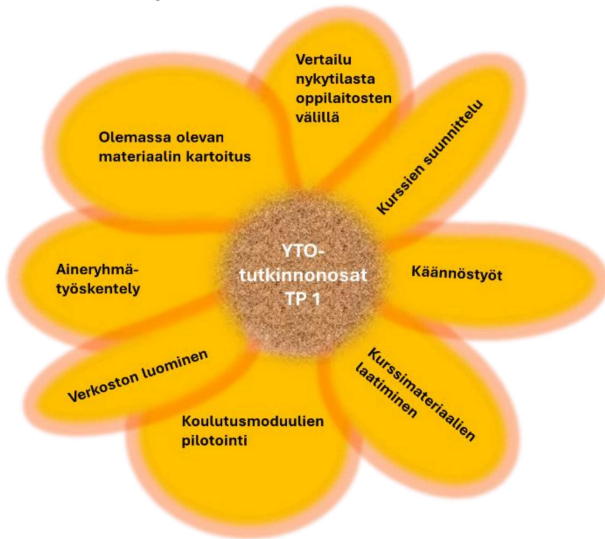
Verkosto-toimintaan osallistuminen: Mihin osatoteuttajat raportoivat osallistuneensa?

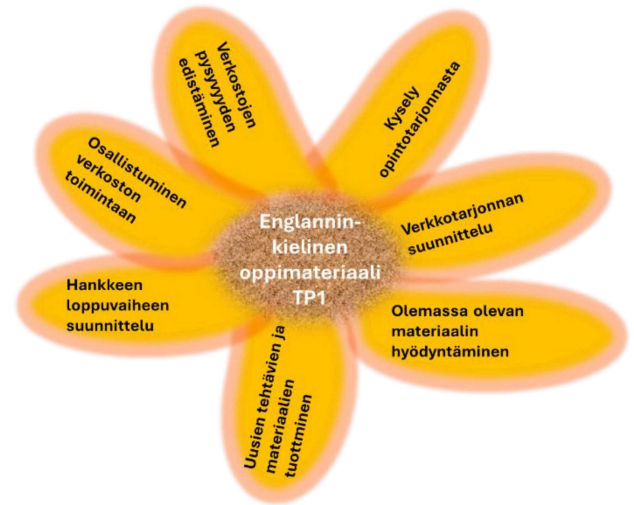
Kehittämistulosten käyttöönotto omassa organisaatiossa: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

Pakollisten YTO-tutkinnon osien osa-alueiden englanninkielisen, digipedagogisesti ja teknisesti laadukkaan tarjonnan toteuttaminen: mitä toimia osatoteuttajat raportoivat tehneensä?

Olemassa olevan englanninkielisen oppimateriaalin kartoittaminen: mitä toimia osatoteuttajat raportoivat tehneensä?

Yhteinen digipedagoginen toimintamalli ja verkko-opetus: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

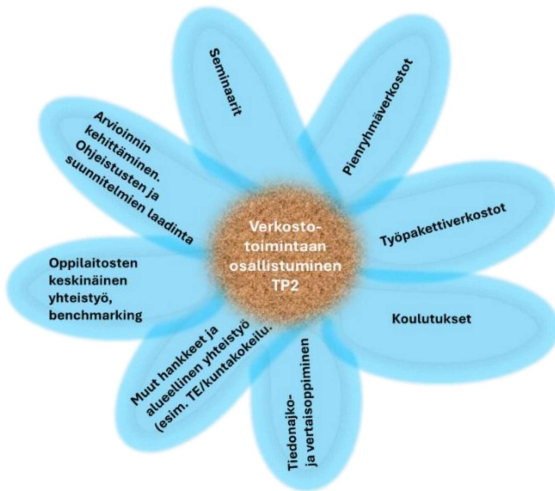

Osatoteuttajat ovat työpaketissa 1 keskittyneet yhtenä toimenpiteenään digipedagogisen mallin kehittämiseen ammatillisessa koulutuksessa. Toimenpiteisiin kuuluvat osallistuminen digipedagogisiin työryhmiin, kuten Moodle- ja Itslearning-oppimisympäristöjen toimintamallien suunnitteluun. Näiden lanseeraus toteutetaan marraskuussa 2024.

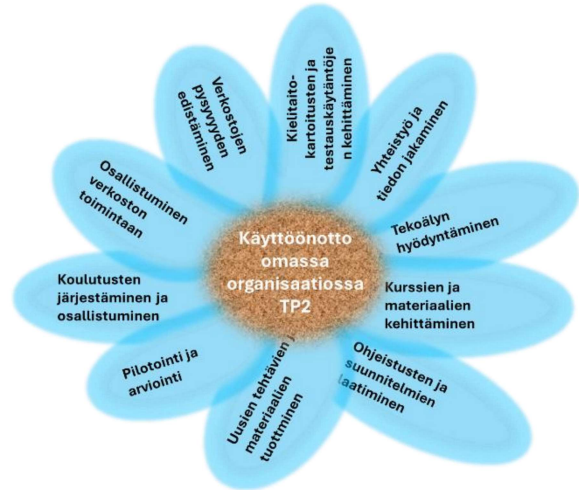
Lisäksi on tehty kartoituksia vieraskielisen opetuksen nykytilasta ja tarpeista, ja osallistuttu englanninkielisten opintomateriaalien kääntämiseen. Tavoitteena on luoda digitaalisesti ja pedagogisesti laadukkaita verkkokursseja, jotka palvelevat laajasti vieraskielistä ammatillista koulutusta.

7.2 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 2

Verkosto-toimintaan osallistuminen: mihin osatoteuttajat raportoivat osallistuneensa?

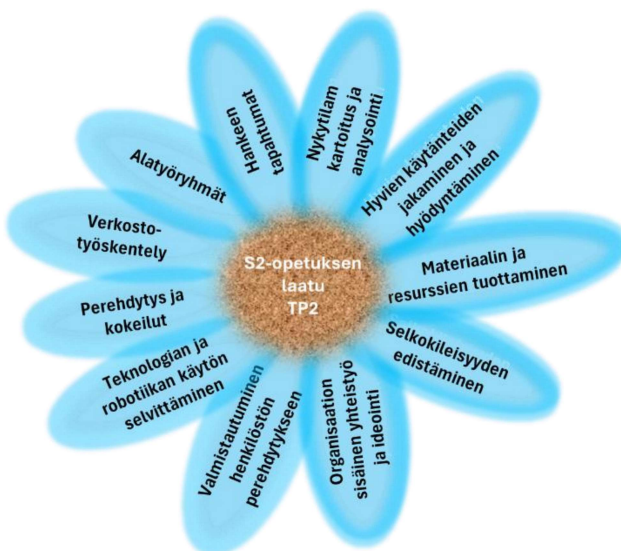
Kehittämistulosten käyttöönotto omassa organisaatiossa: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

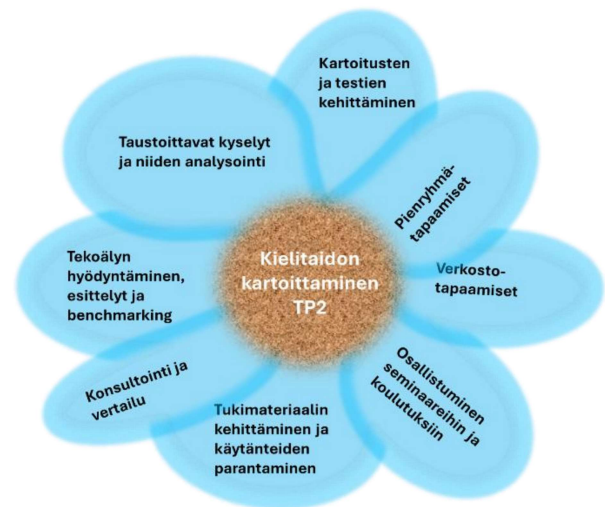
Esimerkkejä organisaatioiden hankeyhteistyöstä: Next Level, Opiskelijan äänellä, Kumppanina kotoutumisessa, Kyläviire, OPVA haltuun.

Nosto Lahden seudulta: alueelle on keväällä 2024 muodostettu verkosto, joka muodostuu 23 maahanmuuttajalle suunnatusta hankkeesta.

S2-opetuksen laadun parantaminen ja S2-opetuksen kehittäminen: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

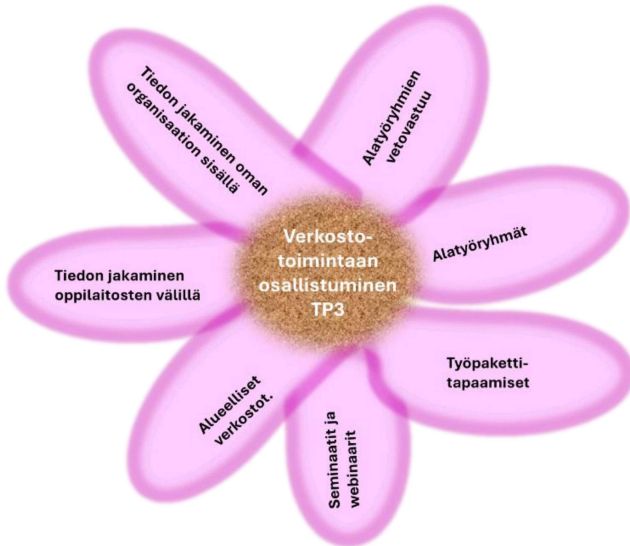
Kielitaidon kartoittaminen, taustaselvitykset ja kehittäminen: mitä toimia osatoteuttajat raportoivat tehneensä?

7.3 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 3

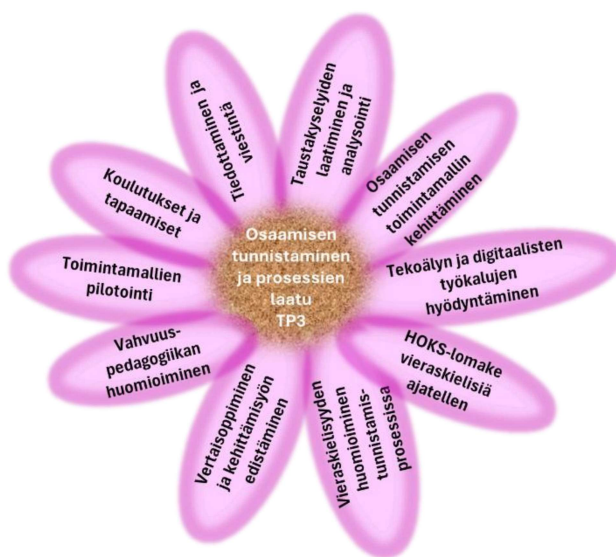
Verkosto-toimintaan osallistuminen: mihin osatoteuttajat raportoivat osallistuneensa?

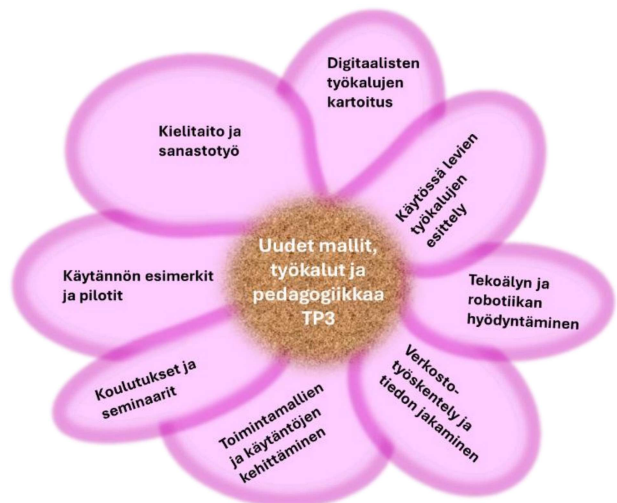
Kehittämistulosten käyttöönotto omassa organisaatiossa: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

Vieraskielisten osaamisen tunnistaminen ja prosessien laadun parantaminen: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

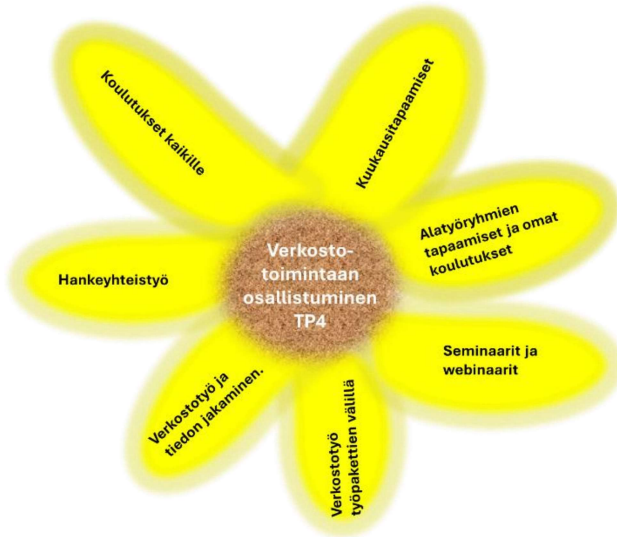
Positiivinen pedagogiikka, digityökalut, uudet mallit: mitä toimia osatoteuttajat raportoivat tehneensä?

Organisaatiot ovat maininneet käyttäminään tai testaaminaan tekoäly- tai muuna digitaalisena ratkaisuna työkaluja kuten Nao-robotti, Elias-sovellus, SkillCompass AI, Moodle H5P.

7.4 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 4

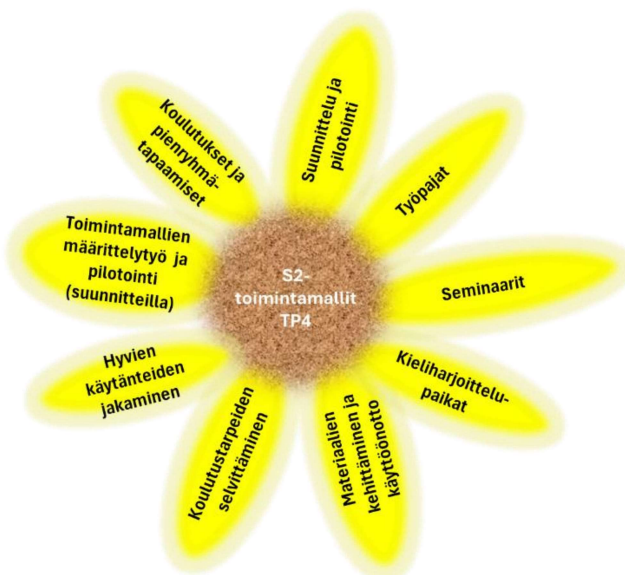
Verkosto-toimintaan osallistuminen: mihin osatoteuttajat raportoivat osallistuneensa?

Kehittämistulosten käyttöönotto omassa organisaatiossa: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

S2-toimintamallien kehittäminen (seuraava askel OPV:stä): mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

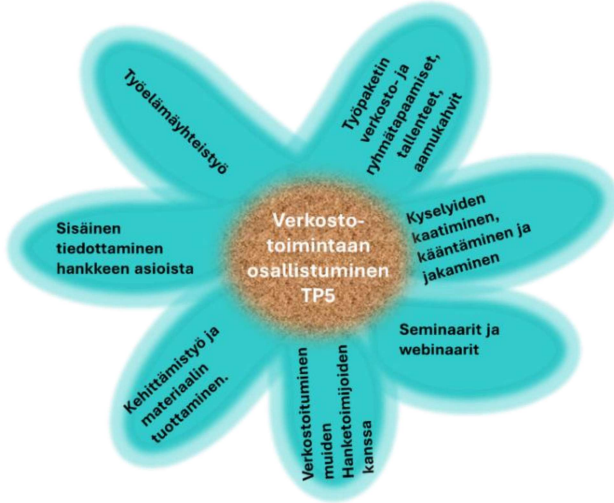
Selkeäkielisuuden edistäminen: mitä toimia osatoteuttajat raportoivat tehneensä?

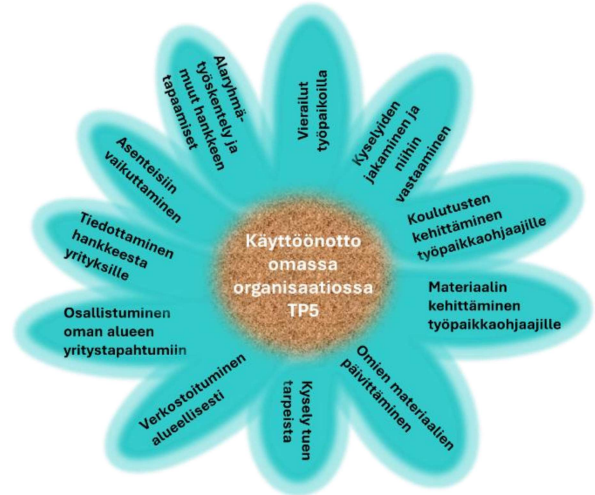

7.5 Osatoteuttajien toiminta työpaketissa 5

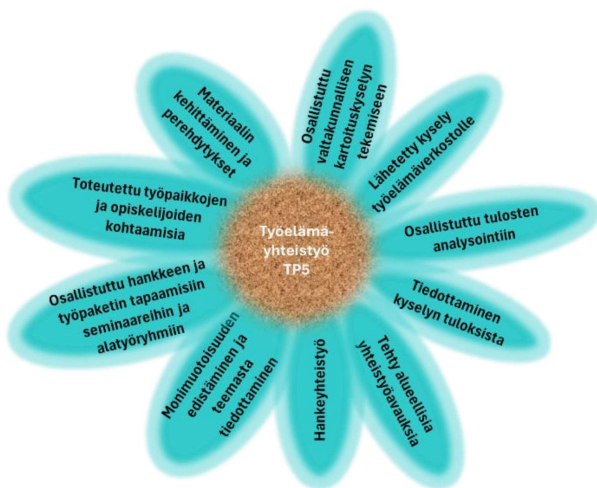
Verkosto-toimintaan osallistuminen: mihin osatoteuttajat raportoivat osallistuneensa?

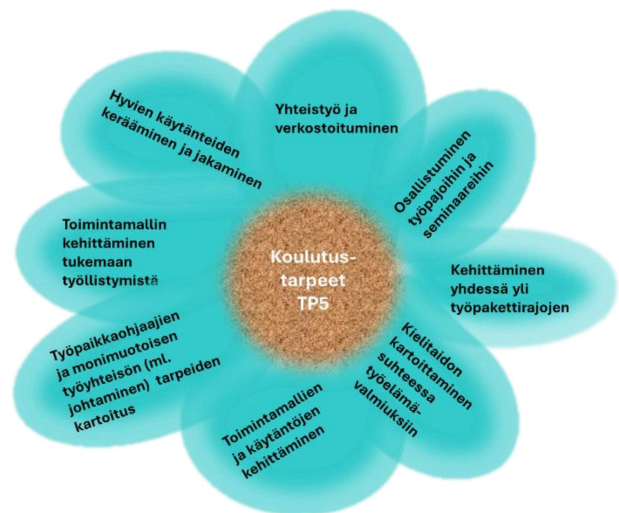
Kehittämistulosten käyttöönotto omassa organisaatiossa: mitä teemoja osatoteuttajat raportoivat edistäneensä?

Työpaikat ja monimuotoisuus, yritysten tilanne ja kehittämistarpeet: minkä tyyppisiin toimenpiteisiin osatoteuttajat raportoivat osallistuneensa teemaan liittyen?

Opiskelijoiden ja työpaikkaohjaajien koulutustarpeet: mitä toimia osatoteuttajat raportoivat tehneensä?

8. Kohti syksyä

Syksyyn 2024 kohdistuu paljon odotuksia. Silloin viimeistellään toimintamallit ja kirjalliset tuotokset, materiaalit viedään julkaisualustoille ja käytänteitä aletaan jalkauttaa organisaatioihin. Esimerkiksi englanninkielisten YTO-verkkokurssien esittelyt ovat marraskuun lopussa.

Työlistalla on marraskuun 2024 loppuun mennessä myös HOKS- prosessin mallintaminen ja pilotointi osaamisen tunnistamiseen sekä sen jalkauttamissuunnitelma opetushenkilöstölle. Työpaketissa luodaan laadullinen ja määrällinen vaikuttavuuden arviointi HOKS-toimintamallin käytöstä. Kehitetään opetushenkilöstön osaamista käyttämään eri osaamisen tunnistamiseen käytettäviä sovelluksia, esim. tekoälysovelluksia. Syksyn aikana valmistellaan loppuun ja pilotoidaan toimintamalli vieraskielisten opiskelijoiden osaamisen tunnistamiseen, jossa huomioitu alakohtaiset erot (sote, palvelu- ja tekniikan alat). Myös vieraskielisten opiskelijoiden palautekyselyn kysymysten kääntäminen englanniksi odottaa syksyllä.

Oma kysymyksensä on kielitaito ja sen testaus. Syksyllä dokumentoidaan myös case-esimerkki ainakin lähihoitajaopiskelijoiden kielitaidon kehittymisestä. Suunnitteilla oppilaitoksille yleistajuinen tietoisuus, jossa suositellaan kielikartoituksen mallinnusta ja hyviä käytänteitä. Syksyllä jatketaan kielitaidon eri osa-alueiden kartoittamistyön parissa.

Syyspuolella tehdään valmiiksi S2-tuen toimintamallien julkaisu ja lisäksi esitys/suositus siitä, minkälaista tukea eri kielitaitotasoilla suositellaan olevan tarjolla. Syksyn aikana tarkentuu, mihin muuhun nykyisten tai uusien hanketoimijoiden resurssi käytetään. Tuen oikea-aikaisuuteen, ohjeistukseen ja menetelmiin liittyvä työ jatkuu myös syksyllä työryhmissä. Dialogisen tuen toimintamalli ja siihen liittyvä työ on hyvässä vauhdissa. Syksyllä on tulossa todennäköisesti ainakin selkomateriaalia pakollisen viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen S2-osaamistavoitteisiin ja mahdollisesti sote-alan opintoihin. Selkokoulutukset ovat edenneet ja tarkoitus on syksyllä tehdä niistä myös valmiiksi videoitu versio aoe-sivustolle. Syksyllä on selkoryhmässä toimiville hanketoimijoille myös koulutus ja työpaja, jossa keskitytään tekoälyn hyödyntämiseen selkoistamisessa.

Kevätkaudella on jo koottu olemassa olevia materiaaleja, ja niiden pohjalta työstetään syksyllä menetelmiä vieraskielisille sopiviksi. Tulossa on koonti olemassa olevista kartoituksista, teknisen lukutaidon kartoitustehtävä, opiskeluun ja hyvinvointiin liittyvä kysely ja muuta syksyllä tarkentuvaa materiaalia.

Monimuotoisten toimintamallien kartoituksen perusteella arvioidaan syksyn 2024 aikana työelämän tarpeiden ja käytössä olevien toimintamallien ja koulutusten välisiä kehittämistarpeita, jotta opiskelijat työllistyisivät entistä paremmin.

Yhteisesti koottu ja dokumentoitu kokonaiskuva työelämän alueellisista ja valtakunnallisista monimuotoisuuden tukitarpeista, työn muotoilun työkaluista ja työtehtävien suunnittelusta ja kehittämisestä on valmisteilla. Dokumentin luominen on kesken ja valmistuu syksyllä 2024. Yhteistyöstä työelämärajapintaan syksyllä 2024 on sovittu Helsingin seudun kauppakamarin ja Suomen yrittäjien kanssa. Verkostoituminen myös muiden tahojen kanssa jatkuu syksyllä, ja suunnitteilla on yhteinen verkostoitumistapahtuma maahanmuuttajahankkeille syksyllä 202

9. Lopuksi

VIERKOssa on kerätty palautetta ja vinkkejä hankkeen etenemisestä ja kokemuksista. Palautetta ja vinkkejä on kerätty väliseminaariin ilmoittautumisen yhteydessä. Työpakettien sisällä palautetta on kerätty esimerkiksi Padlettiin tai kokemuksia on ollut mahdollista jakaa esim. ns. pulinakanavalla työpaketin Teams-kanavalla. Tuloksia hyödynnetään hankkeen suuntaamisessa ja tekemisen tavoissa. Väliseminaarista kerättiin palaute Forms-lomakkeella. Tulokset ovat kaikkien vapaasti luettavissa Teams-kanavilla.

Hankkeen viestintä toimii verkkosivun ja uutiskirjeiden kautta. Tietoa välitetään myös toimijoiden henkilökohtaisilla sometileillä. Hankkeessa julkaistaan kuukausittain muutama blogiteksti, joissa toimijat jakavat ajatuksiaan ja kokemuksiaan hankkeen teemoista ja tapahtumista. Tämän raportin julkaisuhetkellä verkkosivulla on luettavissa 17 blogia ja kolme uutiskirjettä. Sisäinen viestintä tapahtuu Teams-kanavilla.

Hankkeen tavoitteita ja yhteistyötarpeita on mainostettu erilaisissa tapahtumissa, verkostotapaamisissa tai työryhmissä. Hanke on käynyt niissä esittäytymässä, pitänyt puheenvuoroja tai hankkeesta on kirjoitettu tietoja esim. oleellisten yhteistyötahojen webinaareissa chat-kanavalle.

Hankkeen alkupuolella aikaa tarvittiin järjestäytymiseen, työryhmien muodostamiseen, työtavoista ja viestittämisestä sopimiseen. Suuren toimijajoukon myötä tämä vaihe on suhteellisen pitkä, ja uusia toimijoita on tullut mukaan pitkin matkaa. Työpaketeissa on laadittu perehdytysmateriaalia ja pidetty useita perehdytystilaisuuksia myöhemmin mukaan tulleille. Resurssi-intensiivinen tekeminen henkilöstökoulutuksineen ja jalkautuksiin painottuu syyspuolelle.

Osatoteuttajat ovat pääosin pidättäytyneet suunnitelluissa budjeteissa. Joitakin maltillisia budjettimuutoksia tai resurssien siirtoja on ohjausryhmässä saatujen reunaehtojen puitteissa perustelluista syistä tehty. Toukokuun 2024 loppuun tultaessa osatoteuttajien pääkirjoilla on havaittavissa eroja. Osaa odottaa syksyllä intensiivinen VIERKO-toimenpiteiden edistäminen. Hankebudjetista on käytetty kokonaisuudessaan vajaat kolmasosa. Tiedossa on, että useiden organisaatioiden kaikkia tehtyjä työtunteja ei vielä näy pääkirjoilla 31.5.2024 johtuen organisaatioiden erilaisista aikaväleistä vyöryttää tunteja projektille. Osa siirtää kuukausittain, osa kvartaaleittain.

Ottaen huomioon järjestäytymiseen käytetyn ajan ja toimijaverkon suuruuden, VIERKOn työpaketeissa on onnistuttu suhteellisen tehokkaasti avaamaan vieraskieliseen koulutukseen ja monimotaisuuteen liittyvää tilannekuvaa ja nostamaan esiin kehittämisen painopisteitä tarveperustaisesti. Jo tässä vaiheessa on valmiina mm. verkkokursseja, materiaalia aineistopankkeihin, koulutuksiin ja verkostoituminenkin on käynnistynyt. Tästä on hyvä jatkaa syksyyn.

A. Mellanrapport för FRIS

A.1 Inledning

I projektet FRIS - Utveckling av undervisning i/på främmande språk och utveckling av utbud och kvalitet på undervisningen i inhemska språk inom yrkesutbildningen – deltar de finlandssvenska yrkesläroanstalterna Axxell, Prakticum och Yrkesakademin i Österbotten. Den sistnämnda med ett koordineringsansvar för det svenskspråkiga arbetet och rapporteringen av det.

Inom de fem olika arbetspaketen i VIERKO fungerar läroanstalterna självständigt och deltar i arbetet i arbetsgrupper och undergrupper där, samt rapporterar om resultat och ekonomi till projektledningen var för sig. Via koordineringen samarbetar man ändå och enas om gemensamma mål och framtida nätverk.

A.2 Allmänt

För koordineringen av arbetet har särskilda FRIS-träffar hållits i olika konstellationer 10/1, 31/1, 12/3, 27/3 samt 24/5 vartefter nya medarbetare har tillkommit. Mellan mötena har kontakt hållits via e-post, telefon och på arbetsmöten via Teams och under mellanseminarier. Träffarna har hållits i god samarbetsanda och skapat nya kontaktytor för utveckling. De enkäter och undersökningar som har gjorts inom de olika arbetspaketen har utförts av alla de svenskspråkiga läroanstalterna och några av dem har översatts till svenska av FRIS-deltagare.

På projektets hemsida har två bloggtexter från FRIS på svenska hittills publicerats. Vid projektets mellanseminarium i Tammerfors 16/5 deltog FRIS-representanter både på plats och på distans och en egen workshop på svenska om Språkutvecklande arbetsgemenskaper hölls. I panelen och under programpunkten Kaffe och kompisar representerades FRIS av Tom Westerén från Prakticum. Som representant för FRIS i hela VIERKO:s styrgrupp fungerar affärsutvecklingschef Ann-Maj Björkell-Holm från Yrkesakademin i Österbotten.

B. Arbetspaketen

Arbetspaket 1

Arbetspaketets tema är *Utbud av studier på främmande språk och gemensamma examensdelar på engelska* och koordinatör Gradia. I arbetspaket 1 har YA huvudansvaret för nätkursen Swedish as a second language, 4 cp och har jobbat med utvecklingen av den tillsammans med Prakticum och en tredje medlem i gruppen.

Nätkursen The second native language, Finnish 2 cp har också påbörjats av inom detta paket och dessutom har FRIS medlemmar i grupper som utvecklar två andra språkkurser. I den gemensamma Digipedagogiska arbetsgruppen för detta arbetspaket finns en FRIS-representant, som rapporterar vidare om arbetet åt de övriga.

Arbetspaket 2

Arbetspaketets tema är *Studier i främmande språk och kartläggning av språkkunskaper* koordinatör Tredu & Haapaveden opisto. Förfrågan om hur kartläggningen av och språkkunskaper vid läroanstalterna genomförs har besvarats av samtliga FRIS-skolor. Analys av resultaten och åtgärder utgående från den pågår.

Ett förslag till innehåll för Utvecklingsplan för S2-undervisningens kvalitet har gjorts i arbetsgrupp 1 i paketet och kommer att översättas till svenska av professionell translator via FRIS. Material som används i undervisningen i gemensamma examensdelar har listats i arbetsgrupp 2. Inledningen till svenskspråkigt nätverkande har gjorts i arbetsgrupp 3 och delats in i tre områden; södra Finland, sydvästra Finland och Österbotten.

I detta arbetspaket önskar FRIS hålla kvar målet att skapa en kurs i Det andra inhemska språket; Nybörjarfinska, 2 kp, för studerande bosatta på Åland eller som aldrig har läst finska tidigare. På våra skolor önskar vi att alla studerande med tanke på arbetslivet läser någon form av finska, oberoende av utgångsnivå. En kurs i Svenska som andraspråk, 4 kp. kommer att utvecklas och piloteras av Prakticum som eget mål inom arbetspaketet.

Arbetspaket 3

Arbetspaketets tema är *Metoder för att identifiera kompetens* och koordinatör Jedu. Förfrågan om metoder för identifiering av yrkeskunnande har besvarats av samtliga FRIS-läroanstalter och man har deltagit i analyser av svaren. En enkät till studerande med annat modersmål än svenska har också skickats ut efter översättning. I gruppen som undersöker utnyttjande av AI och robotik vid identifiering av kompetens deltar FRIS med utredande av svenskspråkiga versioner.

FRIS har inte representation i alla grupperns undergrupper och det är här därför svårare att koordinera arbetet på grund av stor splittring i smågrupper. Några undergrupper har slagit ihop sina analyser av resultaten och t.ex. Axxell har varit aktivt med i dem.

Arbetspaket 4

Arbetspaketets tema är *Modeller och verksamhetsmiljöer för stöd för lärande* och koordinator Stadin AO. Arbetet i detta paket bygger mycket på fortsättning av det avslutade projektet Framåt med SSS och en del material från det kommer att översättas ännu i FRIS.

Servicestyg för SSS-studerande är under utveckling och likadant en stig för språkstudier för dem i behov av studier som stöder studiefärdigheter.

Lärstudio för studerande med annat modersmål än svenska har testats inom arbetspaketet.

Ett frågetecken i arbetspaketet har varit hur det blir med SSS i fortsättningen, om det uppgår i allmän specialundervisning genom ny lagstiftning.

Arbetspaket 5

Arbetspaketets tema är *Stöd för mångfald i arbetslivet* och Koordinator Työtehoseura TTS.

I första skedet gjordes en undersökning till arbetsgivare om mångfald, det översattes av FRIS och sändes ut av skolorna. Axxell valde att begränsa undersökningen till enskild bransch; turism-, hotell-, restaurangbranschen. Resultaten finns tillgängliga och analyseras. Praktikum har deltagit i översättningen och utskicket av enkäten men har annars beslutat att inte delta aktivt i utvecklingsarbetet i paketet.

Som bäst pågår en förfrågan till studerande med annat modersmål, samt arbetsplatshandledare som har handlett sådana. Denna undersökning kan även göras i form av ledda diskussioner och besvaras av en handledare eller lärare.

C. Fortsättningen

Höstens arbete planeras att starta upp med en gemensam Kickoff som närträff för FRIS i Vasa 1 augusti. Åtminstone en ny bloggtext från FRIS ska publiceras på hemsidan under hösten. En del nya projektarbetare åtminstone från Praktikum kommer att komma med i projektarbetet. Större delen av de deltagande läroanstalternas timresurs är oförbrukad men kommer att användas under hösten. Under hösten är målen inom arbetspaketen främst inriktade på skapandet av olika verksamhetsmodeller och inom arbetspaket 5 planeras ett eget svenskspråkigt webinarium om mångfaldsledning av Yrkesakademin.

Hankeorganisaatiot, projektorganisationerna

VIERKON osatoteuttajat aakkosjärjestyksessä:

1. AEL-Amiedu Oy/Taitotalo
2. Axxell Utbildning Ab
3. Careeria Oy
4. Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
5. Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä / Saimaan ammattiopisto Sampo
6. Etelä-Savon Koulutus Oy/Esedu
7. Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry/ Haapaveden Opisto
8. Helsingin kaupunki/Stadin AO
9. Helsinki Business College Oy
10. Hyria koulutus Oy
11. Hämeen ammatti-instituutti Oy
12. Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y. / Itä-Karjalan Kansanopisto
13. Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Ammattiopisto Samiedu
14. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU
15. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
16. Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr/Jyväskylän kristillinen opisto (JKO)
17. Jyväskylän Talouskoulu yhdistys ry. / Jyväskylän palvelualan opisto
18. Kajaanin kaupunki/Kainuun ammattiopisto
19. Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
20. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä/ Keski-Pohjanmaan ammattiopisto
21. Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä (Hankekokonaisuuden koordinaatio)
22. Kirkkopalvelut ry/STEP-koulutus
23. Kiteen evankelisen kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kiteen Evankelinen Kansanopisto
24. Kolmen kampuksen urheiluopisto Oy
25. Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä/Ekami
26. Koulutuskeskus Salpaus – kuntayhtymä
27. Koulutuskuntayhtymä Brahe
28. Koulutuskuntayhtymä OSAO
29. Koulutuskuntayhtymä Tavastia/ Ammattiopisto Tavastia
30. Kouvolan Ammattiopisto Oy
31. Lahden kansanopiston säätiö sr/ Vapaa akatemia
32. Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
33. Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä/ Novida – ammattiopisto ja lukio
34. Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
35. Länsirannikon Koulutus Oy/WinNova
36. Peimarin koulutuskuntayhtymä/ Ammattiopisto Livia
37. Perho Liiketalousopisto Oy
38. Peräpohjolan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Peräpohjolan Opisto
39. Pohjois-Karjalan Koulutus-kuntayhtymä/Riveria
40. Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kankaanpään opisto
41. Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr
42. Raison Seudun Koulutuskuntayhtymä
43. Rovalan Settlementti ry/Rovala-Opisto
44. Rovaniemen koulutuskuntayhtymä/REDU
45. Satakunnan koulutuskuntayhtymä/Sataedu
46. Savon koulutuskuntayhtymä/ Savon ammattiopisto
47. Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
48. Suomen Diakoniaopisto – SDO Oy
49. Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö
50. Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
51. Suomen Yrittäjäopisto Oy
52. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab/ Prakticum
53. Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur/ Yrkesakademin i Österbotten (svenskspråkig koordination)
54. Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr/ Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK
55. Tampereen kaupunki/ Tampereen seudun ammattiopisto Tredu
56. Tampereen kaupunki/ Tampereen seudun ammattiopisto Tredu
57. Turun Aikuiskoulutussäätiö sr/Turun akk
58. Turun kaupunki
59. Työtehoseura ry
60. Vaasan kaupunki/Vamia
61. Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä/ Valkeakosken ammattiopisto
62. Vantaan kaupunki/Vantaan ammattiopisto Varia

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO-hankkeessa vuonna 2024.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2023 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella. VIERKO on kuudenkymmenen kahden (62) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutus-
kuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>